49

ಸಂಜ್ಞಾ ಜ್ಞಾನಕೋಶ

(ಪ್ರಥಮಭಾಗ)

ಸಂಗ್ರಾಹಕರು:

ಡಾ| ಎಸ್. ಸಿ. ಭಟ್

ಮಂಗಳೂರು.

1955.

(ಸಂಖ್ಯಾನುಕ್ರಮ ಮತ್ತು ವರ್ಣಾನುಕ್ರಮವಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದು.)

ಒಂದಾಣೆ

ಮಾಲೆ

ಒಂದಾಣೆ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು

೧. *ಕೆಪ್ಪಟಿರಾಯ (ವಿನೋದ ಕಥೆ)
೨. *ನಾರೀಶ್ವರರು (ಏಕಾಂಕ ಪ್ರಹಸನ)
೩. *ಕಳ್ಳಸಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು.
೪. *ಸದ್ರಿಸುಬ್ಬ (ಏಕಾಂಕ ಪ್ರಹಸನ)
೫. *ಅದ್ಭುತತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು
೬. ಚುನಾವಣೆ ಅರ್ಥಾತ್ ಬನಾವಣೆ (ಏಕಾಂಕ ಪ್ರಹಸನ)
೭. *'ಬೀಡಿ ಸೇದಬೇಡಿ' ಮತ್ತು 'ಆ ಮಗು' (ವಿನೋದ ಕಥೆಗಳು)
೮. ಇಂಗ್ಲಿಷ್–ಕನ್ನಡ ಅರ್ಥಕೋಶ
೯. *ಲಂಚಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರ
೧೦. ಟಿಶ್ಯೂ ಔಷಧಿಗಳ ಕೈಪಿಡಿ.
೧೧. ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ (ದ್ವಿ. ಮುದ್ರಣ)
೧೨. ಜೀವದ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು
೧೩. ಸತ್ತವನ ಸೇಡು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು
೧೪. ವೆಂಕಟನ ಸಂಕಟ (ಏಕಾಂಕ ಪ್ರಹಸನ)
೧೫. ಬಾಬಿಗೆ ಬಾಸಿಂಗ (ಏಕಾಂಕ ಪ್ರಹಸನ)
೧೬. ವೇಣೂರಿನ ಗತವೈಭವ.
೧೭. ಒಗಟುಗಳು [ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ]
೧೮. ಜಗಳಗಂಟಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು
೧೯. ರಥೋತ್ಸವ.
೨೦. ಕರಿನಾಯಿ ಮತ್ತು ಮುಪ್ಪು
೨೧. *ಭಾರತದ ಮಹಾನಗರಗಳು (ಭಾಗ ೧)
೨೨. ತಿರುಕ್ಕುರಲ್
೨೩. ಸೂರ್ಯನ ಸಂಸಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು.
೨೪. ಭಾರತದ ಮಹಾನಗರಗಳು (ಭಾಗ ೨)
೨೫. ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸತ್ಯಕಥೆಗಳು.
೨೬. ಮಾರಾವತಾರ (ಏಕಪಾತ್ರ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಬಂಧ)
೨೭. ಹಾಸವಿಲಾಸ (ನಗೆಹನಿಗಳು)
೨೮. ಸತ್ಯವಂತ ಬಾಬಿ (ಏಕಾಂಕ ಪ್ರಹಸನ)
೨೯. ಜಾಣ್ಮೆಯ ಒಗಟುಗಳು
೩೦. ಜಾತಕ ಕಥೆಗಳು
೩೧ ಕಾರ್ಕಳದ ಚರಿತ್ರೆ
೩೨. ಮರ್ಜಿ (ಏಕಾಂಕ ಪ್ರಹಸನ)
೩೩. ದರ್ಶನದ ಕಥೆಗಳು
೩೪. ಅಳುವಿನ ಹೊಳೆ ಮತ್ತು ಕೇಶವಭೂಪ (ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಗಳು)
೩೫. ಶರಾಬಿನ ಪೀಪಾಯಿಗಳು
೩೬. ಉಪದೇಶ ಶತಕ
೩೭. ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?
೩೮. ಚತುರ ಚಮತ್ಕಾರ
೩೯. ಸತೀ ಸಾವಿತ್ರಿ
೪೦. ಆಭರಣಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇತರ ಕಥೆಗಳು
೪೧. ಭಾರತದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳು
೪೨ ಕಾಲುಬಳೆಯ ಕಥೆ
೪೩. ಭಾರತದ ನಾಲ್ಕು ಕಲಶಗಳು
೪೪. ವ್ಯಸನದಿಂದ ಲಾಭ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು
೪೫. ಸುಭಾಷಿತ
೪೬ ೧೮೫೭ರ "ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆ" ಅಥವಾ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆದುರಾಗಿ ಭಾರತೀಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಮ
೪೭. ಅಕಾಂಡ ತಾಂಡವ (ರೇಡಿಯೋನಾಟಕ)
೪೮ ಸಾಹಸದ ಕಥೆಗಳು.
೪೯ ಸಂಜ್ಞಾ ಜ್ಞಾನ ಕೋಶ

* ಈ ಗುರುತು ಹಾಕಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರತಿಗಳು ಮುಗಿದಿವೆ.

ಈ ವರೆಗೆ ನಾಲ್ವತ್ತ ಒಂಭತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ವತ್ತ ಒಂಭತ್ತು ಅಣೆಗಳಿಗೆ, 'ಒಂದಾಣೆ ಮಾಲೆ'ಯು, ಹೊದಿಕೆ ಕೂಡಿ, 1084 ಪುಟಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಒಂದಾಣೆ ಮಾಲೆ, ಪ್ರಭಾತ ಆಫೀಸು, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು-

ಸಂಜ್ಞಾ ಜ್ಞಾನಕೋಶ

ಏಕ ವರ್ಗ

ಏಕಮೇವಾದ್ವಿತೀಯಃ: ಬ್ರಹ್ಮ.

ದ್ವಿ ವರ್ಗ

ಅಯನ ದ್ವಯಃ: ಉತ್ತರಾಯಣ, ದಕ್ಷಿಣಾಯನ.
ಅಲಂಕಾರಭೇದ ದ್ವಯಃ: ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರ, ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರ.
ಗ್ರಂಥಭೇದ ದ್ವಯಃ: ಕಾವ್ಯ, ಶಾಸ್ತ್ರ.
ಪಕ್ಷ ದ್ವಯಃ: ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ, ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ.
ಪಾಕ ದ್ವಯಃ: ನಾರಿಕೇಳ ಪಾಕ, ದ್ರಾಕ್ಷಾ ಪಾಕ.
ವಚನ ದ್ವಯಃ: ಏಕವಚನ, ಬಹುವಚನ.
ಶೃಂಗಾರ ವಿಧಾನ ದ್ವಯಃ: ಸಂಭೋಗ ಶೃಂಗಾರ, ವಿಪ್ರಲಂಭ ಶೃಂಗಾರ.
ಸೂತಕ ದ್ವಯಃ: ಜಾತಸೂತಕ, ಮೃತಸೂತಕ.

ತ್ರಿ ವರ್ಗ

ಅಗ್ನಿ ತ್ರೇತ: ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಿ (ಅನ್ವಾಹಾರ್ಯ ಪಚನ), ಗಾರ್ಹಪತ್ಯ, ಆಹವನೀಯ.
ಅಜ್ಞಾನ ತ್ರಯಃ: ಮತ್ಯ, ಶ್ರುತಿ, ಅವಧ್ಯ.
ಅಂಜನ ತ್ರಯಃ: ಕಾಲಾಂಜನ, ರಸಾಂಜನ, ಪುಷ್ಪಾಂಜನ.
ಅಧ್ಯಾತ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ತ್ರಯಃ: ಸಾಂಖ್ಯ, ಪಾತಂಜಲ, ವೇದಾಂತ.
ಅರ್ಥವಿಶೇಷ ತ್ರಯಃ: ಸಂಭವ, ಅಭಾವ, ವಿಧಿ.
ಅವಸ್ಥಾತ್ರಯಃ: I ಕಾರ್ಶ್ಯ, ಜಾಗರಣ, ಸಂತಾಪ;
II ಜಾಗರ, ಸ್ವಪ್ನ, ಸುಷುಪ್ತಿ.
ಆತ್ಮತ್ರಯಃ: ಜೀವಾತ್ಮ, ಅಂತರಾತ್ಮ, ಪರಮಾತ್ಮ.

ಈಷಣ ತ್ರಯ: ಅರ್ಥ, ಪುತ್ರ, ದಾರಾ.
ಉಪಾಧಿ ತ್ರಯ: ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ, ಪ್ರತಿಬಿಂಬ, ಅಧ್ಯಾಸ.
ಊಷಣ ತ್ರಯ (=ತ್ರಿಕಟುಕ): ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಕಾಳುಮೆಣಸು, ಶುಂಠಿ.
ಕಟುಕ, ತ್ರಿ-,= ಊಷಣ ತ್ರಯ.
ಕಥಾ ತ್ರಯ: ರಾಜ, ಚೋರ, ಭೋಗ.
ಕರ್ಮ, ತ್ರಿ-,: ಯಾಜನ, ಅಧ್ಯಯನ, ದಾನ.
ಕಾಲ ತ್ರಯ: ವರ್ತಮಾನ, ಭೂತ, ಭವಿಷ್ಯತ್.
ಕಾಲ, ತ್ರಿ-,: ಪ್ರಾತಃ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ, ಸಾಯಂ.
ಕಾವ್ಯರೀತಿ ತ್ರಯ: ಗೌಡಿ, ವೈದರ್ಭಿ, ಪಾಂಚಾಲಿ.
ಗಣ, ತ್ರಿ-, (=ತ್ರಿವರ್ಗ): ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ.
ಗುಣ ತ್ರಯ: ಸತ್ವ, ರಜಸ್, ತಮಸ್.
ಜಗ, ತ್ರಿ-, (=ತ್ರಿಪಥ): I ಭೂಮಿ, ಆಕಾಶ, ವಾಯುಮಂಡಲ;
II ಭೂ, ವ್ಯೋಮ, ಪಾತಾಳ.
ಜ್ಞಾನ, ತ್ರಿ-, : ಮತಿ, ಶ್ರುತ, ಅವಧಿ.
ತನು ತ್ರಯ: ಸ್ಥೂಲ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಕಾರಣ.
ತಾಪ ತ್ರಯ: ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಅಧಿಭೌತಿಕ, ಅಧಿದೈವಿಕ.
ದಂಡ, ತ್ರಿ-,: ವಾಕ್, ಮನಸ್, ಕಾಯ.
ದೋಷ, ತ್ರಿ-, (=ತ್ರಿಧಾತು): ವಾತ, ಪಿತ್ತ, ಶ್ಲೇಷ್ಮ.
ಧಾತು, ತ್ರಿ-,= ತ್ರಿದೋಷ.
ಧಾತ್ವರ್ಥ ತ್ರಯ: ಸಕರ್ಮಕ, ಅಕರ್ಮಕ, ಪ್ರಯೋಜಕ.
ನಾಡಿ, ತ್ರಿ-,: ಇಡಾ, ಪಿಂಗಳಾ, ಸುಷುಮ್ನಾ.
ಪಥ, ತ್ರಿ-, = ತ್ರಿಜಗ.
ಪರಿಚ್ಛೇದ ತ್ರಯ: ಕಾಲ, ದೇಶ, ವಸ್ತು.
ಪುಟಿ, ತ್ರಿ-, : ಜ್ಞಾತೃ, ಜ್ಞಾನ, ಜ್ಞೇಯ.
ಪುರ, ತ್ರಿ-,: ಸ್ವರ್ಣ, ರಜತ, ಲೋಹ. ಇವುಗಳ ಅಧಿಪತಿಗಳು: ತಾರಕಾಕ್ಷ, ಕಮಲಲೋಚನ, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿ.
ಪುರುಷ ತ್ರಯ: ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಪ್ರಥಮ.
ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ತ್ರಯ: ಭೂತ, ವರ್ತಮಾನ, ಆಗಾಮಿ.

ಪ್ರಾರಬ್ಧ ತ್ರಯ: ಇಚ್ಛಾ, ಅನಿಚ್ಛಾ, ಪರೇಚ್ಛಾ.

ಫಲ, ತ್ರಿ-,: ನಾಂತಿ, ಅಣಿಲೆ, ನೆಲ್ಲಿ.

ಭಾವ ತ್ರಯ: ಜ್ಞಾನ ವಿಕೃತಿ, ವರ್ತನ ವಿಕೃತಿ, ಮೋಹನ ವಿಕೃತಿ.

ಭುವನ, ತ್ರಿ-, (=ತ್ರಿಲೋಕ): ಸ್ವರ್ಗ, ಮೃತ್ಯು, ಪಾತಾಳ.

ಮಧುರ, ತ್ರಿ-,: ಸಕ್ಕರೆ, ಜೇನು, ತುಪ್ಪ.

ಮಂಡಲ ತ್ರಯ: ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ.

ಮಂತ್ರಮುಲ ತ್ರಯ: ಆನದ್ಧ (ಮಾನಸಂ), ಮಾಯಿಕ (ಮಾಯಾಭೂತಂ), ಕಾರ್ಮಣ (ಪಾರುಷ್ಯಂ).

ಮುನಿ, ತ್ರಿ-,: ಪಾಣಿನಿ, ಕಾತ್ಯಾಯನ, ಪತಂಜಲಿ.

ಮೂರ್ತಿ, ತ್ರಿ-,: ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ವರ. ಇವರ ಕ್ರಿಯೆಗಳು: ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಲಯ.

ರಾಜತೇಜಸ್ ತ್ರಯ: ಯುದ್ಧಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಲಾಯನ ಮಾಡದಿರುವುದು, ಯುದ್ಧಾಹ್ವಾನವನ್ನು ಮಾನಿಸುವುದು, ಭಾರ್ಯೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು.

ರೂಪ ತ್ರಯ: ಅವ್ಯಯಾತ್ಮಕ, ನಾಮಾತ್ಮಕ, ಪುರುಷಾತ್ಮಕ.

ಲಿಂಗ ತ್ರಯ: ಪುಲ್ಲಿಂಗ, ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ, ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗ.

ಲೋಕ, ತ್ರಿ-, = ತ್ರಿಭುವನ.

ಲೋಹ, ತ್ರಿ-,: ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ, ತಾಮ್ರ.

ವರ್ಗ ತ್ರಯ: ಕ್ಷಯ, ಸ್ಥಾನ, ವೃದ್ಧಿ.

ವರ್ಗ, ತ್ರಿ-, = ತ್ರಿಗಣ.

ವರ್ಣ, ತ್ರಿ-,: ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ.

ವಾಗರ್ಥ ತ್ರಯ: ನಾಮಪದ, ಕ್ರಿಯಾಪದ, ಅವ್ಯಯ.

ವಾತ ತ್ರಯ: ಘನ, ಅಂಬು, ತನು.

ವೇಣಿ, ತ್ರಿ-,: ಗಂಗಾ, ಯಮುನಾ, ಸರಸ್ವತೀ.

ವ್ಯಾಹೃತಿ ತ್ರಯ: ಭೂರ್, ಭುವಃ, ಸ್ವಃ.

ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಭೇದ ತ್ರಯ: ಸಿದ್ಧ, ವ್ಯುತ್ಪನ್ನ, ಸಮಾಸ.

ಶಕ್ತಿ ತ್ರಯು: I ಪ್ರಭುಶಕ್ತಿ, ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿ, ಉತ್ಸಾಹಶಕ್ತಿ;
II ದಾಹಶಕ್ತಿ, ಕಾಳೀಶಕ್ತಿ, ರಾಹುಶಕ್ತಿ. ಇವುಗಳ ಪೀಠಗಳು: ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ, ಉಜ್ಜಯಿನಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ.

ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರಭೇದ ತ್ರಯು: ಯಮಕ, ಅನುಪ್ರಾಸ, ಚಿತ್ರ.

ಶಾಸ್ತ್ರ ತ್ರಯು: ಶ್ರುತಿ, ಯುಕ್ತಿ, ಸ್ವಾನುಭವ.

ಸೂತ್ರ ತ್ರಯು: ಸಾಂಖ್ಯ, ಯೋಗ, ಬ್ರಹ್ಮ

ಸ್ವರ, ತ್ರಿವಿಧ-,: I ಮೃದು, ಮಧುರ, ಮಂದ್ರ;
II ಕಲ, ಮಂದ್ರ, ತಾರ.

ಚತುರ್ ವರ್ಗ

ಅನಂತ ಚತುಷ್ಟಯು: ಅನಂತ ಜ್ಞಾನ, ಅನಂತ ವೀರ್ಯ, ಅನಂತ ದರ್ಶನ, ಅನಂತ ಸುಖ.

ಅಭಾವ ಚತುಷ್ಟಯು: ಪ್ರಾಗಭಾವ, ಪ್ರಧ್ವಂಸಾಭಾವ, ಅನ್ಯೋನ್ಯಾಭಾವ, ಅತ್ಯಂತಾಭಾವ.

ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರ, ಚತುರ್ವಿಧ-,: ವಾಸ್ತವ, ಉಪಮಾ, ಶ್ಲೇಷ, ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ.

ಅಂಗಬಲ, ಚತುರ್-,: ಗಜ, ತುರಗ, ರಥ, ಪದಾತಿ.

ಅಂತಃಕರಣ ಚತುಷ್ಟಯು: ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ, ಅಹಂಕಾರ, ಚಿತ್ತ.

ಆಶ್ರಮ ಚತುಷ್ಟಯು: ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಗೃಹಸ್ಥ, ವಾನಪ್ರಸ್ಥ, ಸನ್ಯಾಸ.

ಉಪವೇದ ಚತುಷ್ಟಯು: ಆಯುರ್ವೇದ, ಅರ್ಥವೇದ, ಧನುರ್ವೇದ, ಗಾಂಧರ್ವವೇದ.

ಉಪಾಯ, ಚತುರ್-,: ಸಾಮ, ದಾನ, ಭೇದ, ದಂಡ.

ಊಷಣ ಚತುಷ್ಟಯು: ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಕಾಳುಮೆಣಸು, ಶುಂಠಿ, ಮೆಣಸು.

ಏಕದಂಡಿ, ಚತುರ್ವಿಧ-,: ಕುಟೀಚಕ, ಬಹೂದಕ, ಹಂಸ, ಪರಮಹಂಸ.

ಕಾರ್ಯ, ಚತುರ್ವಿಧ: ವೃತ್ತಿ, ಪರಿಣಾಮ, ಆರಂಭ, ವಿವರ್ತ.

ಚಿದ್ಭೇದ, ಚತುರ್ವಿಧ: ಜೀವ, ಈಶ್ವರ, ಕೂಟಸ್ಥ, ಬ್ರಹ್ಮ

ಜಾತಿ ಚತುಷ್ಟಯು: ಕರ್ಣಾಟ, ಕನ್ನಡಿಗ, ಆಂಧ್ರ, ದ್ರಾವಿಡ.

ಜ್ಞಾನಫಲ ಚತುಷ್ಟಯ: ದುಃಖಾಪಸರ್ಗ, ಕಾಮಾಪ್ತಿ, ಕೃತಕೃತ್ಯತ್ವ, ಪ್ರಾಪ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ.
ದಿಕ್ಕು, ಚತುರ್: ಪೂರ್ವ, ದಕ್ಷಿಣ, ಪಶ್ಚಿಮ, ಉತ್ತರ.
ಪುರುಷಜಾತಿ, ಚತುರ್ವಿಧ: ಶಶಕ, ಮೃಗ, ಅಶ್ವ, ಹಸ್ತಿ.
ಪುರುಷಾರ್ಥ ಚತುಷ್ಟಯ=(ಚತುರ್ಭದ್ರ=ಚತುರ್ವರ್ಗ): ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷ.
ಭದ್ರ, ಚತುರ್,=ಪುರುಷಾರ್ಥ ಚತುಷ್ಟಯ=ಚತುರ್ವರ್ಗ.
ಭಾಷಾ, ಚತುರ್: ಸಂಸ್ಕೃತ, ಪ್ರಾಕೃತ, ಅಪಭ್ರಂಶ, ಪೈಶಾಚಿಕ.
ಭೋಗಸಖ, ಚತುರ್ವಿಧ: ವಿಟ, ವಿದೂಷಕ, ಪೀಠಮರ್ದ, ನಾಗರಿಕ.
ಮಹಾನಾಯಕ, ಚತುರ್ವಿಧ: ಧೀರೋದಾತ್ತ, ಧೀರೋದ್ಧತ, ಧೀರಲಲಿತ, ಧೀರಶಾಂತ.
ಮೋಹ ಚತುಷ್ಟಯ: ಲಜ್ಜಾಮೋಹ, ವಿಭವಮೋಹ, ಕರುಣಾಮೋಹ, ನಿಜಮೋಹ.
ಯುಗ, ಚತುರ್: ಕೃತ, ತ್ರೇತಾ, ದ್ವಾಪರ, ಕಲಿ.
ವರ್ಗ, ಚತುರ್: ಪುರುಷಾರ್ಥ ಚತುಷ್ಟಯ=ಚತುರ್ಭದ್ರ.
ವರ್ಣ, ಚತುರ್: ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರ.
ವಾದ್ಯ, ಚತುರ್ವಿಧ: ತತ (ತಂತಿವಾದ್ಯ), ಅವನದ್ಧ (ಚರ್ಮವಾದ್ಯ), ಘನ (ಲೋಹವಾದ್ಯ), ಸುಷಿರ (ಊದಿ ಬಾರಿಸುವ ವಾದ್ಯ).
ವಿಯೋಗ ಚತುಷ್ಟಯ: ಪೂರ್ವಾನುರಾಗ, ಮಾನಾಖ್ಯ, ಪ್ರವಾಸ, ಕರುಣಾತ್ಮಕ.
ವೇದ, ಚತುರ್: ಋಗ್ವೇದ, ಯಜುರ್ವೇದ, ಸಾಮವೇದ, ಅಥರ್ವಣ ವೇದ.
ವೇದಾಂಗ ಚತುಷ್ಟಯ: ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಸಂಹಿತಾ, ಅರಣ್ಯಕ, ಉಪನಿಷತ್.
ವೇದೋಪಾಂಗ ಚತುಷ್ಟಯ: ಮೀಮಾಂಸಾ, ನ್ಯಾಯ, ಪುರಾಣ, ಸ್ಮೃತಿ.
ಶಾಸ್ತ್ರ, ಚತುಃ: ಶಬ್ದ, ತರ್ಕ, ಮೀಮಾಂಸಾ, ಧರ್ಮ.
ಶಿಕ್ಷಣಭೇದ, ಚತುರ್ವಿಧ: I ಶಾರೀರಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ, ನೈತಿಕ. II ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಾದಿ, ವೇದವೇದಾಂಗಾದಿ, ಕೃಷಿವಾಣಿಜ್ಯಾದಿ, ಪೌರನೀತಿ.

ಶೃಂಗಾರನಾಯಕ, ಚತುರ್ವಿಧ: ಅನುಕೂಲ, ದಕ್ಷಿಣ, ಧೃಷ್ಟ, ಶಠ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಥಹಯ ಚತುಷ್ಟಯ: ಶೈಬ್ಯ, ಮೇಘಪುಷ್ಪ, ಸುಗ್ರೀವ, ವಲಾಹಕ.

ಸಮ, ಚತುಃ: ಶ್ರೀಗಂಧ, ಅಗರು, ಕುಂಕುಮಕೇಸರ, ಕಸ್ತೂರಿ.

ಸಮಾಸಭೇದ ಚತುಷ್ಟಯ: ದ್ವಂದ್ವ, ತತ್ಪುರುಷ, ಬಹುವ್ರೀಹಿ, ಅವ್ಯಯೀಭಾವ.

ಸಾಧನ ಚತುಷ್ಟಯ: ನಿತ್ಯಾನಿತ್ಯ ವಸ್ತು ವಿವೇಕ, ಇಹಾಮುತ್ರಾರ್ಥಫಲ, ಶಮಾದಿ ಷಟ್‌ಸಂಪತ್ತಿ, ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವ.

ಸ್ತ್ರೀ ಜಾತಿ, ಚತುರ್ವಿಧ: ಪದ್ಮಿನಿ, ಚಿತ್ತಿನಿ, ಶಂಖಿನಿ, ಹಸ್ತಿನಿ.

ಪಂಚ ವರ್ಗ

ಅಗ್ನಿ, ಪಂಚ: I ಪೂರ್ವ, ದಕ್ಷಿಣ, ಪಶ್ಚಿಮ, ಉತ್ತರ, ಊರ್ಧ್ವ (ಸೂರ್ಯ); II ಅನ್ವಾಹಾರ್ಯ ಪಚನ (ದಕ್ಷಿಣ), ಗಾರ್ಹಪತ್ಯ, ಆಹವನೀಯ, ಸಭ್ಯ, ಆವಸಥ್ಯ.

ಅಧಿಕಾರಿ, ಪಂಚ: ಕರ್ಮಿ, ಮುಮುಕ್ಷು, ಅಭ್ಯಾಸಿ, ಅನುಭವಿ, ಆರೂಢ.

ಅಮೃತ, ಪಂಚ: ಹಾಲು, ಸಕ್ಕರೆ, ತುಪ್ಪ, ಮೊಸರು, ಜೇನು.

ಅವಯವ, ಪಂಚ: ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ, ಹೇತು, ಉದಾಹರಣ, ಉಪನಯ, ನಿಗಮನ.

ಅವಸ್ಥೆ, ಪಂಚ: ಜಾಗರ, ಸ್ವಪ್ನ, ಸುಷುಪ್ತಿ, ತುರ್ಯ, ತುರ್ಯಾತೀತ.

ಅಂಗ, ಪಂಚ: I ತಿಥಿ, ವಾರ, ನಕ್ಷತ್ರ, ಯೋಗ, ಕರಣ; II ತ್ವಕ್, ಪತ್ರ, ಕುಸುಮ, ಮೂಲ, ಫಲ; III ಬಾಹು, ಜಾನು, ಶಿರ, ವಕ್ಷ, ದೃಕ್ಕು.

ಅಂಗಾಭಿನಯ, ಪಂಚ: ಚಿತ್ತ, ಅಕ್ಷಿ, ಭ್ರೂ, ಹಸ್ತ, ಪಾದ.

ಆಚಾರ, ಪಂಚ: ಜ್ಞಾನ, ದರ್ಶನ, ವೀರ್ಯ, ಚಾರಿತ್ರ, ಉಪಚಾರ.

ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪ ಲಕ್ಷಣ ಪಂಚಕ: ಸತ್, ಚಿತ್, ಆನಂದ, ನಿತ್ಯ, ಪರಿಪೂರ್ಣ.

ಇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥ ಪಂಚಕ (=ವಿಷಯ ಪಂಚಕ): ರೂಪಂ, ಶಬ್ದ, ಗಂಧ, ರಸ, ಸ್ಪರ್ಶ.

ಉಪಚಾರ, ಪಂಚ: ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ, ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ.

ಉಪವಾಯು, ಪಂಚ: ನಾಗ, ಕೂರ್ಮ, ಕೃಕರ, ದೇವದತ್ತ, ಧನಂಜಯ,

ಕರ್ಮ, ಪಂಚ (ವೈದ್ಯಕ): ವಮನ, ರೇಚನ, ನಸ್ಯ, ಅನುವಾಸನ, ನಿರೂಹ.

ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯ ಪಂಚಕ: ವಾಕ್, ಪಾಣಿ, ಪಾದ, ಉಪಸ್ಥ, ಪಾಯು. ಇವುಗಳ ದೇವತೆಗಳು, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ: ಅಗ್ನಿ, ಇಂದ್ರ, ರವಿ, ಮೃತ್ಯು, ಪ್ರಜಾಪತಿ.

ಕಾರುಕ, ಪಂಚ: ಬಡಗಿ, ಚೇಡ, ನಾಪಿತ, ಅಗಸ, ಸಮಗಾರ.

ಕುಸುಮಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಚಕ: ಅರವಿಂದ, ಅಶೋಕ, ಚೂತ, ಮಲ್ಲಿಕಾ, ನೀಲೋತ್ಪಲ.

ಕೃತ್ಯ, ಪಂಚ: ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಸಂಹಾರ, ನಿಯಮನ, ಅನುಪ್ರವೇಶ.

ಕೋಶ, ಪಂಚ: ಅನ್ನಮಯ, ಪ್ರಾಣಮಯ, ಮನೋಮಯ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮಯ, ಆನಂದಮಯ.

ಕ್ಲೇಶ, ಪಂಚ: ಅವಿದ್ಯಾ, ಅಸ್ಮಿತಾ, ರಾಗ, ದ್ವೇಷ, ಅಭಿನಿವೇಶ.

ಗವ್ಯ, ಪಂಚ: ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ, ಗೋಮೂತ್ರ, ಗೋಮಯ.

ಗೌಡ, ಪಂಚ: ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜ, ಸಾರಸ್ವತ, ಗೌಡ, ಮಿಥಿಲ, ಉತ್ಕಲ.

ಜನ, ಪಂಚ: I ಸುರ, ಮಾನವ, ಗಂಧರ್ವ, ಉರಗ, ಪಿತೃ; II ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರ, ನಿಷಾದ.

ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಂಚಕ: ಜ್ಞಾನರಕ್ಷೆ, ತಪಸ್ಸು, ಸರ್ವಸಂವಾದ, ದುಃಖಸಂಕ್ಷಯ, ಸುಖಾವಿರ್ಭಾವ.

ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಪಂಚಕ. ತ್ವಚ್, ರಸನಾ, ಚಕ್ಷುಸ್, ಕರ್ಣ, ಘ್ರಾಣ. ಇವುಗಳ ದೇವತೆಗಳು, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ: ಮಾರುತ, ವರುಣ, ಮಿತ್ರ, ದಿಕ್ಕು, ಅಶ್ವಿನೇಯರು.

ತರು, ಪಂಚ: ಮಂದಾರ, ಪಾರಿಜಾತ, ಸಂತಾನ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ಹರಿಚಂದನ.

ತಂತ್ರ, ಪಂಚ: ಭೇದಂತತ್ರ, ಪರೀಕ್ಷಾತಂತ್ರ, ವಿಶ್ವಾಸತಂತ್ರ, ವಂಚನಾ ತಂತ್ರ, ಮಿತ್ರಕಾರ್ಯ ತಂತ್ರ.

ತಿಕ್ತ, ಪಂಚ: ನಿಂಬಾ, ಅಮೃತ, ವೃಷ, ಪಟೋಲ, ನಿದಿಗ್ಧಕ.

ದೀರ್ಘ, ಪಂಚ: ಬಾಹು, ನೇತ್ರದ್ವಯ, ಕುಕ್ಷಿ, ನಾಸಾ, ಸ್ತನ.

ದೇವತೆ, ಪಂಚ: ಆದಿತ್ಯ, ಗಣನಾಥ, ದೇವಿ (ಅಂಬಿಕೆ), ರುದ್ರ, ಕೇಶವ.

ದ್ರಾವಿಡ, ಪಂಚ: ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ತೆಲಿಂಗ, ದ್ರಾವಿಡ, ಕರ್ನಾಟ, ಗುರ್ಜರ.

ನದ, ಪಂಚ: ಶತದ್ರು, ವಿಪಾಶಾ, ಇರಾವತೀ, ಚಂದ್ರಭಾಗಾ, ವಿತಸ್ತಾ.

ನಿಧಿಧ್ಯಾಸನ ರೂಪಯೋಗ ಪಂಚಕ: ಮಂತ್ರಯೋಗ, ಸ್ಪರ್ಶಯೋಗ, ಭಾವಯೋಗ, ಅಭಾವಯೋಗ, ಸುಖಾವಿರ್ಭಾವ ಯೋಗ.

ನೀರಾಜನ, ಪಂಚ: ದೀಪ, ಕಮಲ, ವಸ್ತ್ರ, ಆಮ್ರಫಲ, ತಾಂಬೂಲ.

ಪತ್ರ, ಪಂಚ: ಬರೆದುಕೊಡುವವ, ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವವ, ಇಬ್ಬರು ಸಾಕ್ಷಿಗಳು, ಬರೆಯುವವ.

ಪರ್ವ, ಪಂಚ: ಚತುರ್ದಶಿ, ಅಷ್ಟಮಿ, ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಪೂರ್ಣಿಮೆ. ರವಿಸಂಕ್ರಾಂತಿ.

ಪಿತೃ, ಪಂಚ: ಜನಕ, ಉಪನೀತ, ಕನ್ಯಾದಾತ, ಅನ್ನದಾತ, ಭಯತ್ರಾತ.

ಪುರಾಣಲಕ್ಷಣ ಪಂಚಕ: ಸರ್ಗ, ಉಪಸರ್ಗ, ವಂಶ, ಮನ್ವಂತರ, ವಂಶಾನುಚರಿತ.

ಪ್ರಾಣ, ಪಂಚ (= ವಾಯು ಪಂಚಕ): ಪ್ರಾಣ, ಅಪಾನ, ಉದಾನ, ವ್ಯಾನ, ಸಮಾನ.

ಬಾಣ, ಪಂಚ: ಸಂಮೋಹನ, ಉನ್ಮಾದನ, ಶೋಷಣ, ತಾಪನ, ಸ್ತಂಭನ.

ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ, ಪಂಚ: ಸನಕ, ಸನಂದನ, ಸನಾತನ, ಸನತ್ಸುಜಾತ, ಸನತ್ಕುಮಾರ.

ಭೂತ, ಪಂಚ: ಪೃಥ್ವಿ, ಆಪ, ತೇಜ, ವಾಯು, ಆಕಾಶ.

ಇವುಗಳ ದೇವತೆಗಳು, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ: ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ರುದ್ರ, ಈಶ್ವರ, ಸದಾಶಿವ. ಇವುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ: ಧಾರಣ, ಪಿಂಡೀಕರಣ, ಪಾಕ, ವ್ಯೂಹೀಕರಣ, ಅವಕಾಶ.

ಮಕಾರ, ಪಂಚ (ತಾಂತ್ರಿಕ): ಮದ್ಯ, ಮಾಂಸ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಮುದ್ರಾ, ಮೈಥುನ.

ಮಹಾಪತಿವ್ರತಾ, ಪಂಚಃ ಅಹಲ್ಯಾ, ತಾರಾ, ಮಂಡೋದರಿ, ಸೀತಾ, ದ್ರೌಪದಿ.

ಮಹಾಪಾತಕ, ಪಂಚ: ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯ, ಸುರಾಪಾನ, ಸ್ವರ್ಣಸ್ತೇಯ, ಗುರು ತಲ್ಪಗಮನ, ತತ್ಸಂಯೋಗ.

ಮಹಾಯಜ್ಞ, ಪಂಚ: ಆತ್ಮಪೂಜೆ, ಪಿತೃಪೂಜೆ, ದೇವಪೂಜೆ, ವೇದ ಪೂಜೆ, ಮನುಷ್ಯಪೂಜೆ.

ಮಹಾವಾದ್ಯ, ಪಂಚ: ಶೃಂಗಾರವಾದ್ಯ (ಕೊಂಬು), ತಮ್ಮಟೆ (ಹಲಿಗೆ), ಶಂಖ (ಧವಳ), ಭೇರಿ (ಬಾಜಾ), ಜಯಃಘಂಟೆ (ಜಾಗಟೆ).

ಮಂತ್ರಬಾಣ, ಪಂಚ: ಉನ್ಮಾದನ, ಮದನ, ಮೋಹನ, ಸಂತಾಪನ, ವಶೀಕರಣ.

ಮಾಯಾ ಪಂಚಕ: ತಮಸ್ಸು, ಮಾಯೆ, ಮೋಹ, ಅವಿದ್ಯೆ,ಅನೃತಾತ್ಮಕೆ.

ಮಾಯಾಲಕ್ಷಣ ಪಂಚಕ: ಅಸತ್, ಜಡ, ದುಃಖ, ಅನಿತ್ಯ, ಖಂಡಿತ.

ಮುಖ, ಪಂಚ: ಸದ್ಯೋಜಾತ, ಅಘೋರ, ತತ್ಪುರುಷ, ವಾಮದೇವ, ಈಶಾನ.

ಮುದ್ರೆ, ಪಂಚ: ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಗದಾ, ಪದ್ಮ, ನಂದಕ.

ಯಜ್ಞ, ಪಂಚ: ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ (ಅಧ್ಯಾಪನ), ಪಿತೃಯಜ್ಞ (ತರ್ಪಣ), ದೇವಯಜ್ಞ (ಹೋಮ), ಭೂತಯಜ್ಞ (ಬಲಿ), ನೃಪಯಜ್ಞ (ಅತಿಥಿಪೂಜನ).

ರತ್ನ, ಪಂಚ: I ಸ್ವರ್ಣ, ರಜತ, ಮುಕ್ತ, ರಾಜಾವರ್ತ, ಪ್ರವಾಳ; II ನೀಲ, ಪದ್ಮರಾಗ, ವಜ್ರ, ಮೌಕ್ತಿಕ, ಪ್ರವಾಳ; III ಸ್ತ್ರೀ, ಖಡ್ಗ, ಅಶ್ವ, ಭೂ, ವಿದ್ಯಾ; IV ಕನಕ, ಹೀರಕ, ನೀಲ, ಪದ್ಮ ರಾಗ, ಮೌಕ್ತಿಕ.

ರಂಗ, ಪಂಚ: ಅಂತರಂಗ, ರಣರಂಗ, ಮಧ್ಯರಂಗ, ನಾಟ್ಯರಂಗ, ಮಲ್ಲರಂಗ.

ಲಲಿತಕಲಾ ಪಂಚಕ: ವಾಸ್ತುಕಲೆ, ಶಿಲ್ಪಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಕಲೆ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಸಂಗೀತಕಲೆ.

ಲವಣ, ಪಂಚ: ಕಾಚ, ಸೈಂಧವ, ಸಾಮುದ್ರ, ಬಿಡ, ಸೌವರ್ಚಲ.

ಲಹರಿ, ಪಂಚ (ಜಗನ್ನಾಥ ಪಂಡಿತ ಕೃತ): ಗಂಗಾ, ಪೀಯೂಷ, ಸುಧಾ, ಅಮೃತ, ಕರುಣಾ.

ಲೋಹ, ಪಂಚ: ತಾಮ್ರ, ಹಿತ್ತಾಳೆ, ತವರ, ಸೀಸ, ಕಬ್ಬಿಣ.

ಲೋಹಕ, ಪಂಚ: ಬಂಗಾರ, ಬೆಳ್ಳಿ, ತಾಮ್ರ, ತವರ, ಸೀಸ.

ವಟಿ, ಪಂಚ: ಅಶ್ವತ್ಥ, ಬಿಲ್ವ, ವಟ, ಧಾತ್ರಿ, ಅಶೋಕ.

ವರ್ಗ, ಪಂಚ: ಕವರ್ಗ, ಚವರ್ಗ, ಟವರ್ಗ, ತವರ್ಗ, ಪವರ್ಗ.

ವರ್ಣ, ಪಂಚ: ಬಿಳುಪು, ಕೆಂಪು, ಕಪ್ಪು, ಹಳದಿ, ಹಸುರು.

ವಲ್ಕಲ, ಪಂಚ: ನ್ಯಗ್ರೋಧ, ಉದುಂಬರ, ಅಶ್ವತ್ಥ, ಪ್ಲಕ್ಷ, ವೇತಸ.

ವಾಕ್ಯಾವಯವ ಪಂಚಕ: ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಸಂಖ್ಯಾ, ಕ್ರಮ, ನಿರ್ಣಯ, ಪ್ರಯೋಜನ.

ವಾಯು ಪಂಚಕ = ಪಂಚಪ್ರಾಣ.

ವಿಪ್ರಲಂಭ, ಪಂಚವಿಧ: ಅಭಿಲಾಷ, ವಿರಹ, ಈರ್ಷ್ಯಾ, ಪ್ರವಾಸ, ಶಾಪಹೇತುಕ.

ವಿಷಯ ಪಂಚಕ = ಇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥ ಪಂಚಕ.

ಶಾಸ್ತ್ರ, ಪಂಚವಿಧ: ಲೌಕಿಕ, ವೈದಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಅತಿಮಾರ್ಗಿಕ, ಮಂತ್ರ.

ಶಿಖೆ, ಪಂಚ: ಜುಟ್ಟು, ಕಂಕುಳ ರೋಮ, ರೆಪ್ಪೆಯ ರೋಮ, ಹುಬ್ಬಿನ ರೋಮ, ಬೆನ್ನಿನ ರೋಮ.

ಸುಗಂಧ, ಪಂಚ: ಕರ್ಪೂರ, ಕಕ್ಕೋಲ, ಲವಂಗ ಪುಷ್ಪ, ಗುವಾಕ, ಜಾತೀಫಲ.

ಸೂನ, ಪಂಚ: ಒಲೆ, ಕಡೆಯುವ ಕಲ್ಲು, ಕಸಬರಿಕೆ, ಒರಳು ಮತ್ತು ಒನಕೆ, ನೀರಿನ ಗಡಿಗೆ.

ಷಟ್ ವರ್ಗ

ಅಗ್ನಿ, ಷಟ್: ಗಾರ್ಹಪತ್ಯ, ಆಹವನೀಯ, ದಕ್ಷಿಣ, ಸಭ್ಯ, ಅವಸಭ್ಯ, ಔಪಾಸನ.

ಅನ್ನ, ಷಡ್ವಿಧ: ಭಕ್ಷ್ಯ, ಭೋಜ್ಯ, ಲೇಹ್ಯ, ಚೋಹ್ಯ, ಪಿಚ್ಛಲ, ಪಾನೀಯ.

ಅಭಿಜ್ಞಾನ, ಷಟ್: ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿ, ದಿವ್ಯಶ್ರುತಿ, ಪೂರ್ವಾನುಸ್ಮೃತಿ, ಪರೇಂಗಿತ ಜ್ಞಾನ, ಪರೋಕ್ಷ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನ, ಆಕಾಶ ಸಂಚಾರ ಜ್ಞಾನ.

ಅವಯವ, ಷಟ್ (ಷಡ್ಜ ಸ್ವರಜನಕ): ನಾಸಾ, ಕಂಠ, ಉರಸ್, ತಾಲು, ಜಿಹ್ವಾ, ದಂತ.

ಅಂಗ, ಷಟ್: ಛಂದಸ್, ಕಲ್ಪ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಶಿಕ್ಷಾ, ಜೋತಿಷ್ಯ, ನಿರುಕ್ತ. ಇವುಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಾನ, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ: ಪಾದ, ಹಸ್ತ, ಮುಖ, ಘ್ರಾಣ, ನೇತ್ರ, ಶ್ರೋತ್ರ.

ಅಂಗಧೂಪ, ಷಟ್: ಸಿತ, ಆಜ್ಯ, ಮಧು, ಗುಗ್ಗುಳ, ಅಗರು, ಚಂದನ.

ಅಂಗನ್ಯಾಸ, ಷಟ್: ಚರಣ, ಜಾನು, ಕಟಿ, ನಾಭಿ, ಹೃದಯ, ಶಿರಸ್.

ಆತತಾಯಿ, ಷಟ್: ಪರದ್ರವ್ಯಾಪಹಾರಿ, ಪರಕ್ಷೇತ್ರಾಪಹಾರಿ, ಪರದಾರಾಪಹಾರಿ, ಶಸ್ತ್ರದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಣಾಪಹಾರಿ, ವಿಷದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಣಾಪಹಾರಿ, ದಹನದಿಂದ ಪರಗೃಹಾಪಹಾರಿ.

ಇಂದ್ರಿಯ, ಷಟ್: ತ್ವಚ್, ರಸನಾ, ಚಕ್ಷುಸ್, ಕರ್ಣ, ಘ್ರಾಣ, ಮನಸ್.

ಇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥ, ಷಟ್ (=ಷಡ್ವಿಷಯ): ಸ್ಪರ್ಶ, ರಸ, ರೂಪಂ, ಶಬ್ದ, ಗಂಧ, ಜ್ಞಾನ.

ಈತಿಬಾಧೆ, ಷಟ್: ಅತಿವೃಷ್ಟಿ, ಅನಾವೃಷ್ಟಿ, ರಾಜಬಾಧೆ, ಮೂಷಿಕಾದಿ ಜಂತುಬಾಧೆ, ಶಲಭಾದಿ ಕೀಟಬಾಧೆ, ಶುಕಾದಿ ಪಕ್ಷಿಬಾಧೆ.

ಉಪಪ್ರಾಸ, ಷಟ್: ವಿನುತ, ಶಾಂತ, ಸಮೀಪ, ಅಂತ, ಸಂಪ್ರಾಸ, ಅನುಪ್ರಾಸ.

ಊರ್ಮಿ, ಷಟ್: ಅಶನ, ಪಿಪಾಸಾ, ಶೋಕ, ಮೋಹ, ಜರಾ, ಮರಣ.

ಕರ್ಮ, ಷಟ್: I ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಯಜನ, ಯಾಜನ, ಅಧ್ಯಯನ, ಅಧ್ಯಾಪನ, ದಾನ, ಪ್ರತಿಗ್ರಹ; II ಮಾಂತ್ರಿಕ: (೧) ಮಾರಣ, ಮೋಹನ, ಸ್ತಂಭನ, ಉಚ್ಚಾಟನ, ಆಕರ್ಷಣ, ವಿದ್ವೇಷಣ; (೨) ಶಾಂತಿ, ವಶೀಕರಣ, ಸ್ತಂಭನ, ವಿದ್ವೇಷ, ಉಚ್ಚಾಟನ, ಮಾರಣ; III ಯೋಗಿಕ: ಧೌತಿ, ವಸ್ತಿ, ನೇತಿ, ನಿಲಿಕೀ (ನೌಲಿಕೀ), ತ್ರಾಟಕ, ಕಪಾಲಭಾತಿ; IV ವಾರ್ತಿಕ: ಉಂಛ, ಪ್ರತಿಗ್ರಹ, ಭಿಕ್ಷಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಪಶುಪಾಲನ, ಕೃಷಿಕರ್ಮ; V ಶ್ರಾವಕ: ತಪಸ್, ಸಂಯಮ, ಧ್ಯಾನ, ಗುರುಸೇವಾ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ದೇವಪೂಜಾ.

ಕೋಶ, ಷಟ್: ರೋಮ, ನಾಡಿ, ಅಸ್ಥಿ, ರಕ್ತ, ಮಾಂಸ, ತ್ವಚ್.

ಗಯಾ, ಷಟ್: ಗಯಾಗಜ, ಗಯಾದಿತ್ಯ, ಗಾಯತ್ರಿ, ಗದಾಧರ, ಗಯಾ, ಗಯಾಸುರ.

ಗುಣ, ಷಟ್: I ಸಂಧಿ, ವಿಗ್ರಹ, ಯಾನ, ಆಸನ, ದ್ವೈಧೀಭಾವ, ಸಮಾಶ್ರಯ; II ಜ್ಞಾನ, ಶಕ್ತಿ ಬಲ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ತೇಜಸ್, ವೀರ್ಯ.

ಗೋಷಡಂಗ: ದಧಿ, ಕ್ಷೀರ, ಘೃತ, ಗೋಮೂತ್ರ, ಗೋಮಯ, ಗೋರೋಚನ.

ಚಕ್ರ, ಷಟ್: ಮೂಲಾಧಾರ, ಸ್ವಾಧಿಷ್ಠಾನ, ಮಣಿಪೂರ, ಅನಾಹತ, ವಿಶುದ್ಧ, ಆಗ್ನೇಯ. ಇವುಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳು: ದೇಹಮಧ್ಯ, ಲಿಂಗ, ನಾಭಿ, ಹೃದಯ, ಕಂಠತಾಲು, ಭ್ರೂಮಧ್ಯ. ಇವುಗಳ ಆಕಾರಗಳು: ಚತುರಸ್ರ, ಅರ್ಧಚಂದ್ರ, ತ್ರಿಕೋಣ, ಷಟ್ಕೋಣ, ವೃತ್ತ, ಚಿತ್ರ. ಇವುಗಳ ಭೂತಗಳು: ಪೃಥ್ವಿ, ಆಪ, ತೇಜ, ವಾಯು, ಆಕಾಶ, ಮನಸ್ಸು. ಇವುಗಳ ವರ್ಣಗಳು: ಪೀತ, ಶ್ವೇತ, ರಕ್ತ, ನೀಲ, ಸ್ಫಟಿಕ, ಮಾಣಿಕ್ಯ. ಇವುಗಳ ಕಮಲದಳಗಳು: ಚತುರ್ದಳ, ಷಡ್ದಳ, ದಶದಳ, ದ್ವಾದಶದಳ, ಷೋಡಷದಳ, ದ್ವಿದಳ. ಇವುಗಳ ಅಕ್ಷರಗಳು: ವಾದಿಸಾಂತ, ಬಾದಿಲಾಂತ, ಡಾದಿಫಾಂತ,

ಕಾದಿ ಠಾಂತ, ಡಾದಿ ಬಾಂತ, ಅಹಂಕ್ಷ. ಇವುಗಳ ದೇವರು: ಗಣಪತಿ, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ವರ, ಜೀವ, ಬಿಂದುರೂಪ.

ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಷಟ್: ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ, ನಳ, ಪುರುಕುತ್ಸ, ಪುರೂರವ, ಸಗರ, ಕಾರ್ತವೀರ್ಯ.

ಚಿತ್ರಕಲಾ ಷಡಂಗ: ರೂಪ, ಪ್ರಮಾಣ, ಭಾವ, ಯೋಜನಾ, ಸಾದೃಶ್ಯ, ವರ್ಣಿತ, ಭಂಗಿ.

ದರ್ಶನ, ಷಟ್: ಸಾಂಖ್ಯ, ಯೋಗ, ನ್ಯಾಯ, ವೈಶೇಷಿಕ, ಮೀಮಾಂಸಾ, ವೇದಾಂತ.

ದಾನ ಷಡಂಗ: ದಾತ, ಪ್ರತಿಗೃಹೀತ, ಶುದ್ಧಿ, ದೇಯಸಾಧನ, ದೇಶ, ಕಾಲ.

ದುರ್ಗ, ಷಟ್: ಧನ್ವದುರ್ಗ, ಮಹೀದುರ್ಗ, ಗಿರಿದುರ್ಗ, ಮನುಷ್ಯದುರ್ಗ, ವೃದ್ಧುರ್ಗ, ವನದುರ್ಗ.

ದ್ರವ್ಯ, ಷಟ್: ಜೀವ, ಪುದ್ಗಲ, ಧರ್ಮ, ಅಧರ್ಮ, ಆಕಾಶ, ಕಾಲ.

ಪದಿ, ಷಟ್: ಶರ, ಕುಸುಮ, ಭೋಗ, ಭಾಮಿನಿ, ಪರಿವರ್ಧಿನಿ, ವಾರ್ಧಿಕ.

ಪ್ರತ್ಯಯ, ಷಟ್: ಪ್ರಸ್ತಾರ, ನಷ್ಟ, ಉದ್ದಿಷ್ಟ, ಏಕದ್ವ್ಯಾದಿಲಗಕ್ರಿಯ, ಸಂಖ್ಯಾನ, ಅಧ್ವಯೋಗ.

ಪ್ರಾಸ, ಷಟ್: ಸಿಂಹ, ಗಜ, ಶರಭ, ಅಜ, ಹಯ, ವೃಷಭ.

ಭಾವವಿಕಾರ, ಷಟ್: ಜಾಯತಾ, ಅಸ್ತಿತಾ, ಪರಿಣಮತಾ, ಪ್ರವರ್ಧತಾ, ಅಪೇಕ್ಷೀಯತಾ, ವಿನಶ್ಯತಾ.

ಭಾಷೆ, ಷಟ್: ಸಂಸ್ಕೃತ, ಪ್ರಾಕೃತ, ಮಾಲವ, ಮಾಗಧೀ, ರಾಕ್ಷಸ, ಪೈಶಾಚೀ.

ಭ್ರಮೆ, ಷಟ್: ಕುಲ, ಗೋತ್ರ, ಜಾತಿ, ವರ್ಣ, ಆಶ್ರಮ, ರೂಪ.

ಯೋಗಾಂಗ, ಷಟ್: ಆಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ, ಧ್ಯಾನ, ಧಾರಣ, ಸಮಾಧಿ.

ರತಿ, ಷಟ್: ದಾಸ್ಯ, ಸಖ್ಯ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಶಾಂತ, ಕಾಂತ, ಅದ್ಭುತ.

ರಸ, ಷಟ್: ಕಟು, ಆಮ್ಲ, ಮಧುರ, ಲವಣ, ತಿಕ್ತ, ಕಷಾಯ.

ರಾಗ, ಷಟ್ (ಭರತ): ಭೈರವ, ಕೌಶಿಕ, ಹಿಂದೋಲ, ದೀಪಕ, ಶ್ರೀ, ಮೇಘ.

ರಿಪು, ಷಟ್ (ಷಡ್ವರ್ಗ): ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ, ಮದ, ಮೋಹ, ಮತ್ಸರ.

ವರ್ಗ, ಷಟ್= ಷಡ್ರಿಪು.

ವರ್ಣ, ಷಟ್: ಶ್ವೇತ, ಪೀತ, ಕಪಿಲ, ಹರಿತ, ಕೃಷ್ಣ, ಮಾಂಜಿಷ್ಠ.

ವಿಕಾರ, ಷಟ್: ಸತ್ತಾ, ಉತ್ಪತ್ತಿ, ವೃದ್ಧಿ, ವಿಪರಿಣಾಮ, ಅಪೇಕ್ಷಾ, ನಾಶ.

ವಿಷಯ, ಷಟ್: ಷಡಿಂದ್ರಿಯಾರ್ಥ.

ವಿಸರ್ಗ, ಷಟ್: ಪ್ರತಿಭಾ, ಶ್ರವಣ, ವಾರ್ತಾ ದರ್ಶನ, ಆಸ್ವಾದನ, ಆಘ್ರಾಣ.

ಶಕ್ತಿ, ಷಡ್ವಿಧ—I ಶೈವ: ಚಿಚ್ಛಕ್ತಿ, ಪರಾಶಕ್ತಿ, ಅನಾದಿಶಕ್ತಿ, ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ. ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ, ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ. II ವೈಷ್ಣವ: ಆಹ್ಲಾದಿನೀ, ಸಂಧಿನೀ, ಜ್ಞಾನ, ಇಚ್ಛಾ, ಕ್ರಿಯಾ, ಲೀಲಾ.

ಶಾಸ್ತ್ರ, ಷಟ್: ವೇದಾಂತ, ವೈಶೇಷಿಕ, ಭಾಟ್ಟ, ಪ್ರಭಾಕರ, ಪೂರ್ವ ಮೀಮಾಂಸಾ, ಉತ್ತರ ಮೀಮಾಂಸಾ.

ಸಮಾಧಿ, ಷಟ್: ಅಭ್ಯಂತರ ದೃಶ್ಯಾನುವಿದ್ಧ, ಅಭ್ಯಂತರ ಶಬ್ದಾನುವಿದ್ಧ, ಅಭ್ಯಂತರ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪಕ, ಬಾಹ್ಯದೃಶ್ಯಾನುವಿದ್ಧ, ಬಾಹ್ಯ ಶಬ್ದಾನುವಿದ್ಧ, ಬಾಹ್ಯನಿರ್ವಿಕಲ್ಪಕ.

ಸಮಾಸ, ಷಟ್: ತತ್ಪುರುಷ, ಕರ್ಮಧಾರಯ, ದ್ವಿಗು, ದ್ವಂದ್ವ, ಬಹುವ್ರೀಹಿ, ಅವ್ಯಯೀಭಾವ.

ಸಾಧನಸಂಪತ್ತಿ, ಷಟ್: ಶಮ, ದಮ, ಉಪರತಿ, ತಿತಿಕ್ಷಾ, ಸಮಾಧಾನ, ಶ್ರದ್ಧಾ.

ಸಾಹಿತ್ಯರೀತಿ, ಷಡ್ವಿಧ: ಗೌಡಿ, ವೈದರ್ಭಿ, ಪಾಂಚಾಲಿ, ಲಾಟಿ, ಅವಂತಿ, ಮಾಗಧಿ.

ಹಾವಭಾವ, ಷಡ್ವಿಧ: ವಿಲಾಸ, ವಿಭ್ರಮ, ಲಲಿತ, ಬಿಬ್ಬೋಕ, ಹೇಲಾ, ಲೀಲಾ.

ಹಾಸ, ಷಡ್ವಿಧ: ಸ್ಮಿತ, ಹಸಿತ, ವಿಹಸಿತ, ಅಪಹಸಿತ, ಉಪಹಸಿತ, ಅತಿಹಸಿತ.

ಸಪ್ತ ವರ್ಗ

ಅನುರೂಪ ಗುಣ ಸಪ್ತಕ: ಕುಲ, ಧನ, ವಿದ್ಯಾ, ರೂಪ, ಯೌವನ, ಶೀಲ, ಆಚಾರ.

ಅರ್ಚಿ, ಸಪ್ತ: ಕಾಳಿ, ಕರಾಳಿ, ಮನೋಜವ, ಸುಲೋಹಿತ, ಸುಧೂಮ್ರ ವರ್ಣ, ಸ್ಫುಲಿಂಗಿನಿ, ವಿಶ್ವದಾಸಾ.

ಅರ್ಥವಿಶೇಷ, ಸಪ್ತವಿಧ: ಅರ್ಥ, ವಾಚ್ಯಾರ್ಥ, ಭಾವಾರ್ಥ, ಸಂಪ್ರದಾಯಾರ್ಥ, ಕೌಲಿಕಾರ್ಥ, ರಹಸ್ಯಾರ್ಥ, ತತ್ವಾರ್ಥ.

ಅವಸ್ಥೆ, ಸಪ್ತ: ಅಜ್ಞಾನ, ಆವರಣ, ವಿಕ್ಷೇಪ, ಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನ, ಅಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನ, ಶೋಕನಿವೃತ್ತಿ, ನಿರಂಕುಶತೃಪ್ತಿ.

ಅಶ್ವ, ಸಪ್ತ: I ಅಮೃತಾ, ವಾಷ್ಪತ, ವಹ್ನಿ, ವೇದ, ಅಂಡ, ಗರ್ಭರ, ಸಾವ್ನ; II ಗಾಯತ್ರಿ, ಬೃಹತಿ, ಉಷ್ಣಿಕ್, ಜಗತಿ, ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್, ಅನುಷ್ಟುಪ್, ಪಂಕ್ತಿ.

ಅಂಗ, ಸಪ್ತ: I ದೇಹ ಸಂಬಂಧ= ಶಿರಸ್, ಮುಖ, ನೇತ್ರ, ನಾಸಾ, ದೇಹಮಧ್ಯ, ಮೂತ್ರದ್ವಾರ, ಗುದದ್ವಾರ; II ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಬಂಧ: ದ್ಯು, ಸೂರ್ಯ, ಅಗ್ನಿ, ಆಕಾಶ, ವಾಯು, ಜಲ, ಪೃಥ್ವಿ.

ಆಕಾಶ, ಸಪ್ತ: ಅಪೋದಕ, ಋತಧಾಮ, ಅಪರಾಜಿತ, ವೃಷ್ನಸ್ವ, ವಿಷ್ಟಪಂ, ಅಧಿದ್ಯಾ, ಪ್ರದ್ಯಾ, ರೋಚನಾ.

ಉಪಾಯ, ಸಪ್ತ: I ದೇಶ, ಕಾಲ, ದ್ರವ್ಯ, ಮಂತ್ರ, ಋತ್ವಿಜ, ದಕ್ಷಿಣಾ, ವಿಧಾನ. II ಮಂತ್ರ, ಔಷಧಿ, ಇಂದ್ರಜಾಲ, ಸಾಮ, ದಾನ, ಭೇದ, ದಂಡ.

ಋಷಿ, ಸಪ್ತ: ಮರೀಚಿ, ಅತ್ರಿ, ಅಂಗಿರಸ್, ಪುಲಸ್ತ್ಯ, ಪುಲಹ, ಕ್ರತು, ವಸಿಷ್ಠ.

ಕುಲಶೈಲ, ಸಪ್ತ: ಮಹೇಂದ್ರ, ಮಲಯ, ಸಹ್ಯ, ಶುಕ್ತಿಮತ್, ಋಕ್ಷ, ವಿಂಧ್ಯ, ಪಾರಿಯಾತ್ರ.

ಕುಲಾಚಲ, ಸಪ್ತ: ಹಿಮವತ್, ನಿಷಧ, ವಿಂಧ್ಯ, ಮಾಲ್ಯವಂತ, ಪಾರಿಯಾತ್ರಕ, ಗಂಧಮಾದನ, ಹೇಮಕೂಟ.

ಕ್ಷೇತ್ರ, ಸಪ್ತ (= ಸಪ್ತ ಮುಕ್ತಿಕ್ಷೇತ್ರ): ಅಯೋಧ್ಯಾ, ಮಥುರಾ, ಮಾಯಾ, ಕಾಶೀ, ಕಾಂಚೀ, ಅವಂತೀ, ದ್ವಾರಾವತೀ.

ಗಂಗಾ, ಸಪ್ತ: ಜಾಹ್ನವೀ, ಗೋದಾವರೀ, ಕಾಳಿಂದೀ, ಸರಸ್ವತಿ, ನರ್ಮದಾ, ವೇಣೀ, ಕಾವೇರೀ.

ಗಂಗಾಶಾಖೆ, ಸಪ್ತ: ಗಂಗಾ, ಯಮುನಾ, ಗೋಮತೀ, ಸರಯೂ, ಗಂಡಕೀ, ಕೌಶಿಕೀ, ಶೋಣ.

ಗುಣ, ಸಪ್ತ: ಭಕ್ತಿ, ಪ್ರೇಮ, ದಯಾ, ಔದಾರ್ಯ, ಶಕ್ತಿ, ಕ್ಷಮಾ, ಜ್ಞಾನ.

ಚಿರಂಜೀವಿ, ಸಪ್ತ: ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ, ಬಲಿ, ವ್ಯಾಸ, ಹನುಮಂತ, ವಿಭೀಷಣ, ಕೃಪಾಚಾರ್ಯ, ಪರಶುರಾಮ.

ಜ್ಞಾನ ಭೂಮಿಕೆ, ಸಪ್ತ: ಸುಭೇಚ್ಛೆ, ವಿಚಾರಣೆ, ತನುಮಾನಸ, ಸತ್ತ್ವಾಪತ್ತಿ, ಸಂಸಕ್ತಿ, ಪದಾರ್ಥಭಾವನೆ, ತೂರ್ಯಗಾಮಿ.

ತಾಳ, ಸಪ್ತ: ಧ್ರುವ, ಮಟ್ಟ, ರೂಪಕ, ಜಂಪೆ, ತ್ರಿಪುಟ, ಅಷ್ಟ, ಏಕ.

ತ್ಯಾಗಾಂಗ, ಸಪ್ತ: ಆಂದೋಳನ, ವಸ್ತ್ರ, ಆಭರಣ, ವಾಹನ, ರಾಜ್ಯ, ವಧು, ಕರ್ಪೂರವೀಳ್ಯ.

ದ್ವೀಪ, ಸಪ್ತ: ಜಂಬು, ಪ್ಲಕ್ಷ, ಕುಶ, ಕ್ರೌಂಚ, ಶಾಕ, ಶಾಲ್ಮಲಿ, ಪುಷ್ಕರ.

ಧಾತು, ಸಪ್ತ: ಅನ್ನರಸ, ರಕ್ತ, ಮಾಂಸ, ಮೇದಸ್ಸು, ಅಸ್ಥಿ, ಮಜ್ಜೆ, ಶುಕ್ರ.

ನಖೋಪಕ್ಷತ, ಸಪ್ತವಿಧ: ಪಂಚನಖಯೋಗ, ದ್ವಂದ್ವಯೋಗ, ಅರ್ಧಚಂದ್ರಕ, ಮಂಡಲ, ಮಯೂರಪ್ಲುತ, ಶಶಪ್ಲುತ, ಉತ್ಪಲ.

ನರಕ, ಸಪ್ತ: ರೌರವ, ಮಹಾರೌರವ, ವಹ್ನಿ, ವೈತರಣೀ, ಕುಂಭೀ, ತಾಮಿಸ್ರ, ಅಂಧತಾಮಿಸ್ರ.

ನರಕಾವರಣ, ಸಪ್ತ: ರೌರವ, ಶಾನ, ವಿಮೋಹನ, ಕ್ರಿಮಿಶ, ಲಾಲಾಭಕ್ಷ, ಅಧಃಶಿರಾ, ಅವೀಚಿ.

ಪದಾರ್ಥ, ಸಪ್ತ: ಜೀವ ಸಜೀವ, ನಿರ್ಜೀವ, ನಿರ್ಜರ, ಆಶ್ರವು ಬಂಧ, ಮೋಕ್ಷ.

ಪಾತಾಳ, ಸಪ್ತ: ಪಾತಾಳ, ಮಹಾತಳ, ರಸಾತಳ, ತಳಾತಳ, ಸುತಳ, ವಿತಳ, ಅತಳ. ಇವುಗಳ ಭೂಮಿಗಳು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ: ಸ್ವರ್ಣ, ರಜತ, ತಾಮ್ರ, ಕಾಂಸ್ಯ, ಲೋಹ, ವಾಲುಕಾ, ಮೃತ್ತಿಕಾ. ಕರ್ತೃಗಳು: ಬಲ, ಅತಿಬಲ, ಬಲವಾನ್, ಬಲವಿಕ್ರಮ, ಬಲೇಶ, ಬಲಶಾಲಿ, ಬಲಾಢ್ಯ. ಅಧಿಪತಿಗಳು: ಶಂಖಕರ್ಣ, ಪ್ರಹ್ಲಾದ, ಶಿಶುಪಾಲ, ಕರ್ಕಂಧುಕ, ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ, ಬೃಹದ್ಗರ್ಭ, ಬಲಿ. ಸರ್ಪಗಳು: ಕುಟಿಲ, ವಾಸುಕಿ, ಕಂಬಳ, ಕರ್ಕೋಟಕ, ಕಾಳಿಂಗ, ದುರ್ದರ್ಶನ, ತಕ್ಷಕ. ಲಿಂಗಗಳು: ಶಿವಲಿಂಗ, ಶಂಭುಲಿಂಗ, ಶಂಕರಲಿಂಗ, ನೀಲಕಂಠಲಿಂಗ, ಉಮಾಪತಿಲಿಂಗ, ಸರ್ವೇಶ್ವರಲಿಂಗ, ಶ್ರೀಕಂಠಲಿಂಗ.

ಪ್ರಕೃತಿ, (ಸಪ್ತ = ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಪ್ತಕ): ಸ್ವಾಮಿ, ಅಮಾತ್ಯ, ಸುಹೃತ್, ಕೋಶ, ರಾಷ್ಟ್ರ, ದುರ್ಗ, ಬಲ.

ಮದ, ಸಪ್ತ: I ಕುಲ, ಧನ, ಯೌವನ, ಶ್ರೀ, ವಿದ್ಯಾ, ಅನ್ನ, ಉದ್ಯೋಗ; II ವಾತಜ, ಪಿತ್ತಜ, ಕಫಜ, ಸನ್ನಿಪಾತಕ, ರಕ್ತ, ಮದ್ಯ, ವಿಷ.

ಮಾತೃಕೆ, ಸಪ್ತ: ಬ್ರಾಹ್ಮಿ, ಮಾಹೇಶ್ವರಿ, ಕೌಮಾರಿ, ವೈಷ್ಣವಿ, ವಾರಾಹಿ, ಇಂದ್ರಾಣಿ, ಚಾಮುಂಡಾ.

ಮೋಹಾವಸ್ಥೆ, ಸಪ್ತವಿಧ: ಜಾಗ್ರತ್, ದ್ವಿತೀಯ ಜಾಗ್ರತ್, ತೃತೀಯ ಜಾಗ್ರತ್, ಜಾಗ್ರತ್ ಸ್ವಪ್ನ, ಸ್ವಪ್ನ, ಸ್ವಪ್ನ ಜಾಗ್ರತ್, ಸುಷುಪ್ತಿ.

ಮುಕ್ತಿಕ್ಷೇತ್ರ, ಸಪ್ತ = ಸಪ್ತ ಕ್ಷೇತ್ರ.

Edited, Printed & Published by K. V. Shenoy
at The Prabhat Printers, Ltd., Mangalore.